

UMMUL QURA HIGH SHOOOL

Arowona Bus-Stop Amuloko Akanran Road, Ibadan.

Ìdánwò Táàmù kẹta fún sẹkondiri agba ọlódún Kẹjì tì sáà ẹtò ẹkọ 2020/2021

CLASS: SSS 2

SUBJECT: Yorùbá.

DURATION: 2 hours.

Ìtósónà: Dáhùn *gbogbo* ibeere ni **APÁ I** ati *Mérin* ni **APÁ II**.

Ka àwọn ibeèrè yìí dára dára kí o sì mú idáhùn tí ó tònà fún ibeèrè kòòkan nínú àwọn tí a pèsè ní A – D.

APÁ I: ÈDÈ

Ìtósónà: Ka àyọkà isàlẹ̀ yìí, kí o sì dáhùn àwọn ibeèrè tí ó tẹlẹ̀.

Adénúgà kii ẹ ọmọ àgbékórùn-roko nídíí isẹ olùkóni, kò si tún kéré nínú isẹ àgbẹ. Isẹ agbẹ nişẹ ilẹ̀ wa. Adénuga kò fíí şeré rará. Ọjọ àbáméta ni ó máa ń lọ sí oko tí ó dá sí òkèmọpẹ, èyí tí ó jogún lówọ bàbá rẹ, Ìşòlá. Ó gbin orişíríşì ohun ọgbìn bíi gbaguda, àgbàdo, akọşu, èşúrú, ànàmó, ilá, ewédú, gbúre, igbó, şokoyokoto, ọgedẹ paranta ati ọgedẹ àgbagbà sínú oko rẹ.

Isẹ àgbẹ̀ yìí ló sọ ọ dí ilú mọ-ọn-ka, kaakiri ijọba ibilẹ̀ ilà oorun apárí. Lẹyìn tí ó fẹyìn tí lẹnu isẹ ijọba. Èyí ló mú kí ó tẹra mọ on kí ó le máa jẹ ọ̀nà àtì pèsè ouńjẹ fún àwùjọ, kí ó jẹ ọ̀nà àtì mú kí ọ̀rọ-ajé gbòòrò síí ní ijọba ibilẹ̀ rẹ, kí ó sì tún jẹ ọ̀nà àtì ríşẹ ẹ fún àwọn tí ó ń bá a sişẹ.

1. Èwo ni ewébé nínú àwọn ohun tí Adénúgà gbin?

- A. Gbaguda
- B. Èşúrú
- C. Gbúre
- D. Ọgedẹ

2. Lẹnu isẹ olùkọ Adénúgà jẹ ----.

- A. àgbẹ
- B. fidíheş
- C. ilú mọ-ọnka
- D. şesèdé

3. Nínú àwọn ohun ọgbìn tí Adénúgà ń gbin, èwo ni à ń wà nínú ilẹ̀?

- A. Agbado
- B. Ọgedẹ
- C. Esuru
- D. Ilá

4. ----- ni ó sọ Adénúgà dì gbàjúmọ.

- A. Ìfẹyinti
- B. Isẹ olùkóni
- C. Oko dída
- D. Oguń

5. Àkọlé tí ó bá àyọkà yìí mu jùlọ ni -----.

- A. ìşòlá
- B. Adénúgà
- C. ohun ọgbìn
- D. isẹ olùkọ í

ÀRÒKỌ

6. Lẹtà àìgbagbẹfẹ kii ní ----.

- A. adireşì akọlẹtà
- B. àkọlé lẹtà
- C. adireşì agbalẹtà
- D. ọ̀rọ̀ apára

7. Àròkọ tí ó máa ní ihà méjì tí ó kọ sí orí òrò ni ----.

- A. ajẹmọ ị́sípáyá
- B. aṣarìyanjìyan
- C. asọtàn
- D. aṣàpẹjúwe

8. ‘Qwọ tẹ ajínigbé kan ní àdúgbọ wa’ le jẹ orí-òrò fún àròkọ.

- A. ajẹmọ ị́sípáyá
- B. aṣarìyanjìyan
- C. asọtàn
- D. onísórọ-n-gbesi

9. ‘Ayọ àti alaafia ni a ó pàdé’ le jẹyọ nínú àròkọ ----.

- A. alálàyé
- B. aṣarìyanjìyan
- C. ónilétà
- D. aṣàpẹjúwe

10. Ọkan nínú àwọn àbùdá tí a fí n dá àròkọ onílétà mọ̀ nì -----.

- A. kókó ọrọ
- B. ìlapa èrò
- C. ori-òrò
- D. àdírẹ̀sì

ÈTÒ ÌRÓ

11. [i] jẹ fàwẹ̀lì àìránmúpè ----.

- 1. odò
- 2. ẹ̀bákè
- 3. ẹ̀bádo

4. òkè

12. Kọndonantì aréhọ̀n nì -----.

- A. [f]
- B. [r]
- C. [g]
- D. [s]

13. Fàwẹ̀lì àránmúpè àhánupe nì ----.

- A. [ɪ]
- B. [ê]
- C. [ã]
- D. [Ĵ]

14. Ìpín sí sílẹ̀bù ‘olundú’ nì ----.

- A. olu-n-du
- B. o-lun-du
- C. o-lu-n-dù
- D. olun-du

15. Èwo nì afafasefetepe?

- A. [b]
- B. [m]
- C. [w]
- D. [f]

16. Àkámọ̀ wo nì ā́ n̄ lò fún àdàkọ̀ fonẹ̀tíiki?

- A. [ ]
- B. ( )
- C. //
- D. { }

GÍRÁMÀ

17. Nínú 'olè náà bé gijà wólé' ọ̀rọ̀ tí fàlà sí nidii jẹ ọ̀rọ̀ ----.
- A. atókùn
B. apejuwe
C. ìṣe
D. àpònlé
18. Nínú 'Olú lọ sí òṣogbo' Olú jẹ ọ̀rọ̀ orúkọ ní ipò ----.
- A. èyán
B. àbo
C. olùwà
D. èyán aláláye
19. Nínú 'Ọ̀ḍẹ aperin ni bàbá mí' èyán ajórukọ ni ----.
- A. ọ̀ḍẹ aperin
B. aperin
C. mi
D. bàbá
20. Gbólólhùn tí ó ní ọ̀rọ̀-ìṣe alapepada nínú ni ----.
- A. Bọ́lá n jẹ èwà
B. Ọ̀mọ náà ga
C. Jíjẹ nì mojẹ ẹja
D. O fẹ mi fẹ ire
21. Nínú 'Omì híhó ṣee po ogi'. Ọ̀rọ̀ apejùwe ni ----.
- A. hihó
B. ògì
C. omi

D. pò

22. Èwo ni a ṣẹ́dà ní ilà̀nà apetunpe?

- A. Àtije
B. Ọ̀mọkunrin
C. Ọ̀soṣoṣe
D. Asẹ̀jù

ÌTUMỌ̀ ÌÈDÈ

Túmọ̀ ọ̀kọ̀ọ̀kan gbólólhùn tí ó wà ní ibééré 23 – 26 sí ojulowo èdè Yorùbá.

23. My father married two wives.

- A. Bàbá mi fẹ̀ yàwó méjì
B. Bàbá mi ti fẹ̀ yàwó méjì
C. Bàbá mi ti n fẹ̀ yàwó méjì
D. Bàbá mi fẹ́ fẹ́ yàwó méjì

24. A tree does not make a forest.

- A. Igi náà ló ò dá igbó ṣe
B. Igi kan le dá igbo ṣe
C. Igi kan kii jẹ igbó
D. Igi kan kò le dá igbó se

25. To be forewarned is to be forearmed.

- A. Kí a kílò fun ni ka to se ni
B. A wí fún ni ko to da ni, àgbà ijàkadi ni
C. Kì a wí fun ni kato seni ló dára
D. A wí fun un ka tó pa á lára

26. He took to his heels.

- A. Ó fi èsẹ̀ rẹ rin
B. Ó fi gígíṣẹ̀ sáré
C. Ó fi gígíṣẹ̀ rẹ síí

D. O fi èsè fẹ è

LITIRESO: Ógbón Ìtòpinpin Lítírésò.

27. Ó fi idí rẹmì jẹ àpẹẹrẹ.

A. àwàdà

B. àkànlo èdè

C. ọfọ

D. òwe

28. Ó funfun bí ègbón òwú jẹ àpẹẹrẹ.

A. àwítúnwí

B. àfiwé taara

C. àfiwé ẹlẹlọ

D. ifòròdàrà

29. Ẹ kú iwájú o jẹ apẹẹrẹ ----.

A. ìkíni

B. ìwúre

C. oríkì

D. ọfọ

30. Forí ọkà hómú tùmò sí pé èniyàn -----.

A. ko ire mọra

B. tún iwà ara rẹ se

C. fowó họ ori

D. fi ẹmí ara rẹ wéwu

APILEKO ITAN ARÒS. Awẹ D: Mọrẹmì Ajàsorò

31. Kí ni ó jẹ kàyéfi fún àwọn mẹtẹtẹta tí wọn rí okú Olúronbí?

A. Igbe aròbó tó ní ké

B. Eşinşin tí ó şeré ní ètè Elújòba

C. Gbogbo igbó tí ó pa lóló

D. Omọ tí ó mu oyàn òkú iyá rẹ

32. Ènì tí ó fẹ ra ewé gbòdògì lówó Olúronbí láti fi bo ilé rẹ ni -----.

A. Adélajà

B. Elujòba

C. Fogído

D. Ọrànyàn

33. Kíni orúkọ iyàwó àròlé atẹwọnro?

A. Diwúra

B. Àtòlé

C. Iyùn

D. Sègi

EWI: Akanji A. Ọrọ ẹnu ajéwì

34. Akéwì sọ pé ọrọ ẹnu akéwì kíi wuniyan gbò nigbà ti ó bà ----.

A. jọ ìró ibon

B. ké bíi karee

C. kan gógó létí

D. dabii ohùn şàngó

35. Kíni akéwì sọ pé yòò şèlẹ sì Olùkó tí ó bá n bá akẹkọọ rẹ sùn?

A. Kò nii kúure

B. Yòò mọ inira

C. Yoo şòfò omọ

D. Omọ tirẹ náà á gboyún

36. Nínú ewi ‘ẹkọ tí ò rọgbòkú’ èwo ni akéwì sọpé ó rọgbòkú lé ajá?

A. Àfòmọ

B. Eepa

C. Eşinşin

D. Tanmọsọko

ERÉ ONÍTÀN: Akinwumi, I: Nítorí Owó.

37. Taa ni eegun tí ó yí padà dì wolií?

- A. Bàbá bọ̀sípò
- B. Débò
- C. Báýò
- D. Bàbá adio

38. Orúkọ àlè Ọládejò ni -----.

- A. Adìjatu
- B. Àbẹ̀nì
- C. Oyeeladun
- D. Àwẹ̀nì

39. Ọmọ Ọládejò ni ----.

- A. Oyeeladun
- B. Bọ̀sípò
- C. Adú
- D. Àdíó

40. Ta ni Àlàbí fí mọtò 505 gbé?

- A. Adú
- B. Àdùkẹ
- C. Bàbá Àdíó
- D. Àbúrò Adijatu

ÌPÍN ÀSÀ

41. Àgbà òrìṣà tí ó jẹ ọlópàá, tí ó sì máa n fí ìyà jẹ alaigbọran ni ----.

- A. ọ̀rúnmilà
- B. ṣàṅgó
- C. èṣù
- D. ògún

42. Èwo ni ọ̀kùnrin le fí ṣe ìránwọ̀ fún ànà rẹ?

- A. Àáró
- B. Ọ̀wẹ
- C. Gbàmi-o-rà-mi
- D. Èsúsú

43. Ọmọ tó bá mọwọ wẹ á bágbà jẹun jẹmọ àṣà -----.

- A. ìranra'eni-lọwọ
- B. ikomọjade
- C. ìbọwọ-fágba
- D. ìfowọ sowọ-pọ

44. Ọtún wẹ òsì, òsì wẹ ọtún, lẹwọ fí mọ jẹ mọ àṣà -----.

- A. ìranra'eni-lọwọ
- B. oyé jíjẹ
- C. ìbọwọ-fágba
- D. ìfowọ sowọ-pọ

45. Ohun èlò ogun jíjà ni -----.

- A. oṣọ
- B. ẹyá
- C. ìbọ̀n
- D. ẹmú

46. Iṣẹ alóre yọ nínú àṣà -----.

- A. ogun jíjà
- B. ìgbéyàwó
- C. ìkòṣẹyegé
- D. owó yíyá

47. Orúkọ mìíràn fún ẹni tí o n singbà ni -----.

A. onígbòwó

B. Ìsingbà

B. alàrìnà

C. Èbèsé

C. ẹrú

D. Àáró

D. ìwọfà

50. Èwo ni ilà ijẹbú?

48. Ilà tí àwọn ọmọ Aláàfin máa ń kọ ni -----.

A. Àbàjà

A. péle

B. Tùre

B. kẹkẹ

C. Pélé

C. àbàjà

D. Kẹkẹ

D. gòhnbọ

49. Èwo ni a máa ń san padà?

A. Ọwẹ

APÁ II

Ìtósónà: Dáhùn ibèèrè kòòkàn ní ipín kòòkàn.

ÀRỌKỌ

1. Kọ àròkọ ti kò dín ní 350 ẹyọ ọrọ lóri ọrọ kan soṣo tí ó bá yàn.
  - i. Ọjọ àkókó mi ní ilé-ẹkọ girama.
  - ii. Àwọn obinrin ní kò àrùn ibálòpò ju àwọn ọkùnrin lọ.
  - iii. Àwọn oúnjẹ ibílẹ̀ wa.
  - iv. Olùkọ́ tí mo fẹ̀ràn jù.
  - v. Kọ lẹ̀tà sí alága ijoba ibile rẹ lori iṣẹ́lẹ̀ olé jìjà tó gbòde kan àti ohun tí o fẹ́ kí wọn se lóri rẹ.

ÈTÒ ÌRÓ

2. (a) Ki ni oriki fáwẹ̀lì?
(b) Ya àtẹ́ fáwẹ̀lì àirańmúpè.
(d) Se apejuwe àwọn ìró fáwẹ̀lì wonyi.
  - i. [i]
  - ii. [ɛ]
  - iii. [u]
3. (a) Dárúkọ márùn-ún nínú àwọn ẹyà araifò, ki o si ṣàlàyé ilo meji ninu won.
(b) Ṣàpéjúwè àwọn ìró kónsɔnantì wònyí
  - i. [f]
  - ii. [b]
  - iii. [kp]
  - iv. [j]
  - v. [ʃ]

GÍRÁMÀ

4. (a) Kín ni gbólóhùn onìbò?
(b) Ṣàlàyé àwọn wònyí pèlú àpẹ̀rẹ́;
  - i. Olóri awẹ́ gbólóhùn
  - ii. Awẹ́ gbólóhùn àfaraḣẹ
5. (a) Kọ àpẹ̀rẹ́ gbólóhùn méjì-méjì fún orísíí àwọn ọrọ́-orúkọ isàlẹ̀ yìí;
  - i. Ọ̀rọ́-orúkọ afoyemọ

- ii. Ọ̀rọ̀-orúkọ alaiseeka
- iii. Ọ̀rọ̀-orúkọ asebeere
- iv. Ọ̀rọ̀-orúkọ aṣonka

LITIREṣọ

Apilẹkọ Itan Arosọ: Morèmi Àjàsọrò Awẹ D.

6. Ṣàlàyé àwọn ònkàn tí ó bí Morèmi nínú níbi orò òkú tó lọ

Ere Onítàn Akinwumi I: Nítorí owó

7. Ṣàlàyé ọ̀nà tí àdìó gbá rí owó tó fí ẹ̀ ọ̀kú bàbá rẹ̀.

Ewi Apilẹkọ: Ọrọ Ẹnu Akewi

8. Ṣàlàyé ònkàn tabí ẹ̀nìyàn marun-un tí ó rọ̀gbọ̀kú àti ohun tí wọ̀n rọ̀gbọ̀kú lẹ̀.

ÀṣÀ

9. Ṣàlàyé márùn-ún nínú àwọn ọ̀nà tí jagun jagun ń gbà mú ọ̀tá.

10. Ṣàlàyé ọ̀nà iranra ẹ̀nì lówó márùn-un ní ilẹ̀ Yorùbá.